

HE 146/2020 Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Hallituksen esityksessä 146/2020 esitetään Hoitotyön tutkimussäätiölle (Hotus) valtionavustusta 388 000 euroa vuodelle 2021. Esitämme, että valtion talousarviossa 2021 Hoitotyön tutkimussäätiön avustus nostetaan 600 000 euroon, jolloin lisäys nykyiseen ehdotukseen on 212 000 euroa.

Perustelut esitykselle

Hotukselle on myönnetty valtion talousarviossa avustusta vuodesta 2018 alkaen näyttöön perustuvan hoitotyön ja sitä tukevien menetelmien edistämiseen sekä hoitosuositusten laatimiseen ja niiden levittämiseen. Valtionavustus on ollut meille elintärkeä toiminnan jatkamisen näkökulmasta, mutta se on lähtökohtaisesti ollut riittämätön. Samaan aikaan valtionavustuksen määrä on koko ajan pienentynyt:

- vuonna 2018 avustus oli 400 000 euroa,
- vuonna 2019 avustus oli 400 000 euroa, josta THL pidätti 1 % omiin kuluihinsa eli myönnetty summa oli 396 000 euroa,
- vuonna 2020 avustus oli 396 000 euroa, josta THL pidätti 2 % omiin kuluihinsa eli myönnetty summa oli 388 000 euroa,
- vuodelle 2021 esitetty avustus on 388 000 euroa, josta THL pidättänee 2 % omiin kuluihinsa eli myönnetty summa pienenee edelleen noin 8 000 eurolla.

Valtionavustuksen lisäksi olemme rahoittaneet toimintaamme hankkeisiimme myönnettyillä pienillä apurahoilla ja säätiön pääoman tuotoilla. Pääomamme on kuitenkin pieni, tällä hetkellä se on 550 000 euroa, joten sen tuotot ovat myös vähäiset.

Hotuksen talousarvio vuodelle 2021 on yli 200 000 euroa alijäämäinen, jos hallituksen esittämää valtionavustuksen määrää ei saada korotettua. Tämä tarkoittaa sitä, että viidestä tutkijasta joudumme todennäköisesti irtisanomaan 1–2 tutkijaa, joka tulee vaikeuttamaan toimintaamme huomattavasti. Huolestuttavana pidämme myös sitä, että vähennys kohdistuu hoitotyöntekijöihin, jotka jo muutenkin ovat nykytilanteessa todella kuormittuneita. Heillä ei ole juurikaan ollut mahdollisuuksia osallistua koulutuksiin, jotka ylläpitäisivät osaamista, jaksamista ja halua kehittää omaa työtään ja itseään. Hotuksen tuottamat materiaalit (esim.

hoitosuosituksat, Näyttövinkit, katsaukset, näytön käyttöönottoa tukevat tukirakenteet) ovat tässä mielessä olleet yksi tukirakenne hoitotyöntekijöille.

Hoitotyöntekijöitä (lähihoitajat, sairaanhoitajat, terveydenhoitajat, kättilöt, ensihoitajat) on ylivoimaisesti eniten sosiaali- ja terveydenhuollon kaikista ammattilaisista. Heidän tuekseen tarvitaan kansallista toimijaa, joka edistää laadukkaan hoitotyön toteutumista tuottamalla toiminnan kehittämisen ja päätöksenteon tueksi luotettavaksi arvioitua tutkimustietoa ja näytön käyttöönottoa tukevia tukirakenteita. Tätä kansallista tehtävää Suomessa toteuttaa Hotus, jonka toiminnan jatkuvuuden rahoittamisessa valtionavustuksen merkitys on ensiarvoisen tärkeää. Hotuksen toiminnan merkitystä osoittaa se, että Hotuksen valtionavustuksen puolesta ovat allekirjoituksensa antaneet ERVA-alueiden hoitotyön johtajat ja Hallintoylihoitajat ry, Hoitotieteen laitosten ja vastaavien yksiköiden (yliopistot) johtajat, Suomen ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arenen alainen terveysalan verkosto, Terveystieteiden kliiniset asiantuntijat, Kliiniset asiantuntija, Valtakunnallinen opiskelijaohjauksen kehittäjäverkosto sekä hoitotyöntekijöitä edustavien liittojen (Tehy, Suomen Lähi- ja perushoitajaliitto Super, Suomen sairaanhoitajaliitto, Akavan sairaanhoitajat ja Taja, Suomen Terveydenhoitajaliitto, Suomen Kättilöliitto, Sjuksköterskeföreningen i Finland) puheenjohtajat.

Edellä olevan lisäksi todettakoon, että WHO on julistanut vuoden 2020 sairaanhoitajien ja kättilöiden vuodeksi. Ilman hoitotyöntekijöitä ei suomalainenkaan sosiaali- ja terveydenhuolto toimi, joten toivomme, että Hotuksen rahoitusta arvioidaan vielä uudelleen.

Helsingissä 9.10.2020

Arja Holopainen, tutkimusjohtaja,
Hoitotyön tutkimussäätiö